Suvestinė redakcija nuo 2014-11-01 iki 2018-07-16

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. 41-1335, i. k. 1041100NUTA00000276

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL BENDRŲJŲ BUVEINIŲ AR PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2004 m. kovo 15 d. Nr. 276
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902; 2010, Nr. 81-4229) 24^1 straipsnio 15 dalimi ir įgyvendindama 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija) (OL 2010 L 20, p. 7) 4 straipsnio 1 ir 2 dalių, 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (*OL 2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL 2006 L 363, p. 368), 4 straipsnio 4 dalies ir 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:
Nr. 380, 2006-04-19, Žin., 2006, Nr. 44-1606 (2006-04-22), i. k. 1061100NUTA00000380
Nr. 614, 2011-05-25, Žin., 2011, Nr. 67-3171 (2011-06-02), i. k. 1111100NUTA00000614

Patvirtinti Bendruosius buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatus (pridedama).

Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas

Aplinkos ministras Arūnas Kundrotas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. gegužės 25 d. nutarimo Nr. 614
redakcija)

BENDRIEJI BUVEINIŲ AR PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų apsaugos priemonių nustatymą, taip pat Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902).

II. BUVEINIŲ AR PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ NUSTATYMAS

3. Buveinių ar paukščių apsaugai svarbią teritoriją nustato Aplinkos ministerija vietovėse, kurios atitinka patvirtintus tokių teritorijų atrankos kriterijus ir pasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24^1 straipsnio 5 dalies 1 arba 2 punkte nurodytomis sąlygomis. Nustatoma buveinių apsaugai svarbi teritoriją turi būti įtraukta į Europos Komisijos sprendimu patvirtintą biogeografinio regiono Europos Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą.

4. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba) tais atvejais, kai vietovė ar jos dalis nepatenka į Lietuvos Respublikos saugomą teritoriją, įvertina, ar vietovė, kurioje numatoma nustatyti buveinių ar paukščių apsaugai svarbią teritoriją, pasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24^1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis. Tokį įvertinimą ji atlieka šia tvarka:

4.1. Nustato vietovės apsaugos laipsnį atsižvelgdama į tai, kokie yra vietovėje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai (pagal Nuostatų 1 ir 2 priedus), kokios yra veiklos keliamos faktinės ir potencialios grėsmės šiems objektams ir kokios yra vietovei taikomų įstatymų, kitų teisės aktų, teritorijų planavimo dokumentų sprendinių, patvirtintų ūkinės veiklos planų ir projektų arba sutarčių su žemės savininkais ar valstybinės žemės valdytojais (toliau – vietovei taikomi dokumentai) nuostatos, kurios sumažina arba pašalina grėsmes vietovėje aptinkamoms Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, gyvūnų ir augalų rūšims, ir parengia ataskaitą (toliau – apsaugos įvertinimo ataskaita). Apsaugos įvertinimo ataskaita apie vietoves, atitinkančias buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, parengiama per metus nuo Europos Komisijos sprendimo įtraukti jas į biogeografinio regiono Europos Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą.

4.2. Pateikia apsaugos įvertinimo ataskaitos pagrindu Aplinkos ministerijai rekomendaciją dėl galimybių vietovėje nustatyti buveinių ar paukščių apsaugai svarbią teritoriją, siūlydama vieną iš šių sprendimų:

4.2.1. vietovėje nustatyti buveinių ar paukščių apsaugai svarbią teritoriją, nes ji pasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24^1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis;

4.2.2. vietovėje buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos laikinai nenustatyti, tačiau atsižvelgiant į tai, kad ji nepakankamai apsaugota ir nepasižymi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24^1 straipsnio 5 dalies 2 punkte nurodytomis sąlygomis, būtina parengti vietovės gamtotvarkos planą, kuriame būtų numatomi ir pagal kurį atliekami reikiamos apsaugos vietovei suteikimo veiksmai.

4.3. Paskelbia apsaugos įvertinimo ataskaitą ir Aplinkos ministerijai pateiktą rekomendaciją Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos interneto tinklalapyje.

5. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba apsaugos įvertinimo ataskaitoje nurodo, kokios galimybės grėsmes valdyti (sumažinti arba pašalinti) taikant teisės aktų nustatytas administracines priemones arba pakeičiant konkrečių vietovei taikomų dokumentų nuostatas. Grėsmės laikomos nepavojingomis, jeigu:

5.1. veiklai, kuri gali sukelti grėsmę, vykdyti būtina parengti naujus teritorijų planavimo ar statybą leidžiančius dokumentus;

5.2. veiklai, kuri gali sukelti grėsmę, vykdyti nereikia parengti naujų teritorijų planavimo ar statybą leidžiančių dokumentų, tačiau reikia aplinkos apsaugos institucijų išduodamo leidimo, kurį išduodant privaloma atsižvelgti į vietovės gamtosauginę reikšmę ir į tai, ar bus nustatytos grėsmę mažinančios arba pašalinančios veiklos sąlygos;

5.3. veiklai, kuri gali sukelti grėsmę, vykdyti nereikia parengti naujų teritorijų planavimo ar statybą leidžiančių dokumentų, taip pat nereikia aplinkos apsaugos institucijų išduodamo leidimo, tačiau žemės savininkas ar valdytojas yra sudaręs sutartį ar kitu būdu įsipareigojęs nevykdyti veiklos, galinčios sukelti grėsmę.

6. Aplinkos ministerija pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos rekomendacijas nustato buveinių ar paukščių apsaugai svarbias teritorijas – patvirtina jų sąrašus, ribas ir apsaugos prioritetus, atsižvelgdama į teritorijos svarbą palaikant Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų arba Europos Bendrijos svarbos rūšių palankią apsaugos būklę ir užtikrinant bendrą Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumą.

7. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, pateikusi Aplinkos ministerijai rekomendaciją nepakankamai apsaugotoje vietovėje buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos laikinai nenustatyti, organizuoja, kad per 18 mėnesių tokiai vietovei būtų parengtas, suderintas su suinteresuotomis institucijomis ir pateiktas Aplinkos ministerijai tvirtinti gamtotvarkos plano, kuriame numatomi ir pagal kurį atliekami reikiamos apsaugos vietovei suteikimo veiksmai, projektas.

8. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba ne rečiau kaip kartą per metus išnagrinėja nepakankamai apsaugotoms vietovėms patvirtintų gamtotvarkos planų priemonių įgyvendinimo rezultatus ir atnaujina Aplinkos ministerijai pateiktas rekomendacijas dėl buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo.

III. BŪTINŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ BUVEINIŲ IR PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIOMS TERITORIJOMS NUSTATYMAS

9. Būtinos apsaugos priemonės:

9.1. apsaugos sutarčių su privačios žemės savininkais ir valstybinės žemės valdytojais sudarymas;

9.2. vidinės miškotvarkos projekto, žemės gelmių išteklių ir ertmių naudojimo projekto, leidimų ir sutarčių, leidimo naudoti medžiojamųjų gyvūnų išteklius medžioklės plotų vienete, leidimo naudoti žūklės (žvejybos) plotą, kitų gamtos išteklių naudojimą reguliuojančių projektų ir leidimų (toliau – gamtos išteklių naudojimą reguliuojantys projektai ir leidimai) sąlygų pakeitimas;

9.3. savivaldybių teritorijų miškų išdėstymo žemėtvarkos schemų, miškų tvarkymo schemų pakeitimas, savivaldybių teritorijų ar jų dalių bendrųjų planų pakeitimas nustatant ar pakeičiant gamtinio karkaso ar ekologinio tinklo elementų ribas arba kitus apsaugą užtikrinančius sprendinius;

9.4. gamtotvarkos plane, specialiai parengtame vietovei arba integruotame į kitus planus, numatytų aktyvių gamtotvarkos priemonių, skirtų Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms ir gyvūnų ar augalų rūšims atkurti arba palaikyti, įgyvendinimas;

9.5. teritorijų planavimo dokumentų, pagal kuriuos steigiamos naujos saugomos teritorijos arba keičiamos esamų saugomų teritorijų ribos, taip pat saugomų teritorijų tvarkymo planų (planavimo schemų), nustatančių saugomų teritorijų naudojimą ir apsaugą reguliuojančias kraštovaizdžio tvarkymo zonas ir tvarkymo priemones, parengimas ir patvirtinimas;

9.6. teisės aktų, reglamentuojančių veiklą teritorijoje, parengimas ir patvirtinimas arba pakeitimas, kad juose nustatytas teritorijų apsaugos ir naudojimo režimas užtikrintų palankios Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių apsaugos būklės palaikymą.

10. Bendrieji Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių apsaugos ir tvarkymo reikalavimai pateikiami Nuostatų 1 ir 2 prieduose ir įgyvendinami nustatant Nuostatų 9.1–9.6 punktuose nurodytas būtinas apsaugos priemones. Būtinose apsaugos priemonėse numatomi apsaugos ir tvarkymo reikalavimai turi atitikti saugotinų objektų ekologinius poreikius ir būti pritaikyti prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų. Pritaikant Nuostatų 1 ir 2 prieduose išdėstytus bendruosius reikalavimus prie regiono ar konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, atsižvelgiama į vietovės dydį, saugomų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir gyvūnų ar augalų rūšių įvairovę, jų paplitimą, šių objektų apsaugos būklę ir vietovės svarbą šalies mastu užtikrinant palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos būklę ir užtikrinant Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ tinklo vientisumą, kitas gamtines ypatybes, taip pat į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus. Pritaikant apsaugos ir tvarkymo reikalavimus prie regiono ir konkrečios vietovės sąlygų ir ypatumų, gali būti numatyta tam tikrų bendrųjų reikalavimų nuostatas taikyti tik tam tikrose jos dalyse ar nustatyti kitokius veiklos terminus ir sąlygas.

11. Būtinas buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos priemones nustato:

11.1. Aplinkos ministerija, kuri:

11.1.1. organizuoja teisės aktų, reglamentuojančių veiklą buveinių ir paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje, parengimą arba esamų pakeitimą, kad juose nustatytas teritorijų apsaugos ir naudojimo režimas užtikrintų palankios Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ar gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos būklės palaikymą;

11.1.2. organizuoja miškų tvarkymo schemų ir valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektų pakeitimą;

11.2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, kuri:

11.2.1. pagal kompetenciją organizuoja gamtotvarkos planų, numatančių reikiamos apsaugos vietovėms suteikimo veiksmus, parengimą, pateikimą Aplinkos ministerijai tvirtinti ir juose numatytų priemonių įgyvendinimą;

11.2.2. pagal kompetenciją organizuoja teritorijų planavimo dokumentų, būtinų saugomoms teritorijoms įsteigti, saugomų teritorijų riboms pakeisti ar tvarkyti, parengimą ir juose numatytų priemonių įgyvendinimą;

11.2.3. sudaro apsaugos sutartis su valstybinės žemės valdytojais;

11.3. valstybinių rezervatų, valstybinių parkų, biosferos rezervatų direkcijos, kurios:

11.3.1. sudaro apsaugos sutartis su privačios žemės savininkais;

11.3.2. pagal kompetenciją įgyvendina gamtotvarkos planuose numatytas priemones;

11.4. valstybinę miško žemę patikėjimo teise valdančios miškų urėdijos, kitos valstybės įmonės ir organizacijos, kurios joms patikėtoje valstybinėje miško žemėje įgyvendina

apsaugos priemones, numatytas su šiomis įmonėmis ir organizacijomis suderintame ir aplinkos ministro patvirtintame gamtotvarkos plane;

11.5. Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai, kurie organizuoja išduotų ar patvirtintų gamtos išteklių naudojimą reguliuojančių projektų ir leidimų sąlygų pakeitimą, jeigu keisti projektų ir leidimų sąlygas numatyta su atitinkamu departamentu suderintame ir aplinkos ministro patvirtintame gamtotvarkos plane;

11.6. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, kuri organizuoja žemės gelmių išteklių ir ertmių naudojimo projektų, leidimų ir sutarčių pakeitimą, jeigu juos keisti numatyta su šia tarnyba suderintame ir aplinkos ministro patvirtintame gamtotvarkos plane;

11.7. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kuri teikia pasiūlymus dėl būtinų apsaugos priemonių ir derina gamtotvarkos planus, jeigu apsaugos priemonės įgyvendinamos jos patikėjimo teise valdomoje laisvoje valstybinėje žemėje;

11.8. valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytojas, kuris įgyvendina gamtotvarkos priemones, susijusias su valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių vagos valymu, gilinimu ir reguliavimu, jeigu jos numatytos su valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytoju suderintame ir aplinkos ministro patvirtintame gamtotvarkos plane;

11.9. kitos valstybės institucijos, kurios pagal joms priskirtą kompetenciją rengia arba keičia teisės aktus, reglamentuojančius veiklą teritorijoje, kad juose nustatytas teritorijų naudojimo režimas užtikrintų palankios Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ar gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos būklės palaikymą, taip pat pagal kompetenciją organizuoja kitų būtinų apsaugos priemonių įgyvendinimą, jeigu tokios priemonės numatytos su atitinkamomis valstybės institucijomis suderintame ir aplinkos ministro patvirtintame gamtotvarkos plane.

IV. EUROPOS BENDRIJOS SVARBOS NATŪRALIŲ BUVEINIŲ IR RŪŠIŲ BUVEINIŲ, KURIŲ APSAUGAI NUSTATYTOS BUVEINIŲ IR PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS, BLOGĖJIMO IR RŪŠIŲ REIKŠMINGO TRIKDYMO PREVENCIJA

12. Buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose nuolat stebima saugomų natūralių buveinių tipų, gyvūnų ir augalų rūšių būklė, vykdomas jų monitoringas Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo (Žin., 1997, Nr. 112-2824; 2006, Nr. 57-2025) nustatyta tvarka, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamos Valstybinės aplinkos monitoringo programos nuostatomis.

13. Jeigu stebėjimų rezultatai rodo, kad nustatytose buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose blogėja natūralios buveinės ir rūšių buveinės arba reikšmingai trikdomos rūšys, kurių apsaugai nustatytos buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba nustato, kokių iš Nuostatų 9 punkte nurodytų apsaugos priemonių papildomai reikia, ir jas įgyvendina, kad blogėjimo ir reikšmingo trikdymo būtų išvengta. Prireikus įgyvendinti būtinas apsaugos priemones, kurias įgyvendinti pagal Nuostatų 11 punktą įgaliotos kitos institucijos, įstaigos ir organizacijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba kreipiasi į šiuos subjektus dėl šių priemonių įgyvendinimo.

14. Laikoma, kad nustatytose buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose natūralios buveinės ir rūšių buveinės blogėja, jeigu stebėjimų duomenys rodo, kad:

14.1. natūralios buveinės ir rūšių buveinės užimamas plotas sumažėjo;

14.2. pablogėjo natūraliai buveinei ar rūšies buveinei formuotis ir ilgą laiką išlikti būtina specifinė struktūra ir funkcijos;

14.3. pablogėjo natūraliai buveinei būdingų rūšių apsaugos būklė.

15. Laikoma, kad nustatytose buveinių ar paukščių apsaugai svarbiose teritorijose rūšys, kurių apsaugai nustatytos buveinių ar paukščių apsaugai svarbios teritorijos, yra reikšmingai trikdomos ir toks trikdymas gali būti reikšmingas norint palaikyti ar atkurti palankią Europos

Bendrijos svarbos augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos būklę, jeigu stebėjimų duomenys rodo, kad:

15.1. dėl trikdymo įvyko ilgalaikis rūšies populiacijos sumažėjimas;

15.2. dėl trikdymo sumažėjo arba yra rizika, kad sumažės, rūšies paplitimas teritorijoje;

15.3. dėl trikdymo sumažėjo rūšies buveinė teritorijoje.

16. Nuostatų 14 ir 15 punktuose nurodytas natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių trikdymo laipsnis ir poreikis imtis tinkamų prevencijos priemonių nustatomas atsižvelgiant į konkretaus vertinamo natūralios buveinės tipo ar konkrečios vertinamos augalų ir gyvūnų rūšies apsaugos būklę šalies mastu ir vertinamos teritorijos įnašą į bendrą Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ vientisumą.

_____

Bendrųjų buveinių ar paukščių
apsaugai svarbių teritorijų nuostatų
1 priedas

BENDRŲJŲ BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ APSAUGOS IR TVARKYMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Keturių simbolių derinys (pavyzdžiui, 1110) nurodo buveinės tipo kodą, kuris atitinka Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ kodą Europos Sąjungos buveinių interpretavimo vadove (EUR 15/2, 1999).

2. Žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius buveinių tipus.

3. Žymėjimas (**) nurodo 1978 m. liepos 18 d. Tarybos direktyvą 78/659/EEB dėl gėlojo vandens, kuriam reikalinga apsauga arba kurį reikia gerinti, kad būtų išsaugoma žuvų gyvybė, kokybės (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 15 skyrius, 1 tomas, p. 77).

II. JŪROS BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

4. 1130 Upių žiočių, 1150 *Lagūnų, 1170 Rifų buveinėse nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinių būklę.

III. PAJŪRIO IR ŽEMYNINIŲ SMĖLYNŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

5. 2110 Užuomazginių pustomų kopų buveinėse:

5.1. negali būti įrengiamos krantinės, statomi statiniai, vykdomi paplūdimio tvarkymo darbai, kurie pažeistų ar kitaip keistų kranto liniją ir pablogintų buveinės būklę;

5.2. negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, vaikščiojama nenustatytose vietose.

6. 2120 Baltųjų kopų, 2130 *Pilkųjų kopų, 2140 *Kopų varnauogynų, 2170 Kopų gluosnynų buveinėse:

6.1. negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės;

6.2. negali būti statomi statiniai, vykdoma kita veikla, dėl kurios buveinė būtų fiziškai ardoma, keičiama, teršiama ar kitaip bloginama jos būklė;

6.3. negali būti įveisiamas miškas ar kitaip dirbtinai keičiama augalijos rūšinė sudėtis, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones.

7. 2180 Medžiais apaugusių pajūrio kopų buveinėse:

7.1. negali būti šalinama susidaranti negyva mediena, kertami medžiai ir krūmai, išskyrus atvejus, kai siekiama atkurti ar palaikyti buveinei būdingą rūšinę sudėtį;

7.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

7.3. negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų ir kerpių danga;

7.4. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai.

8. 2190 Drėgnų tarpkopių buveinėse:

8.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, augalijos rūšinė sudėtis, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

8.2. negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės.

9. 2320 Pajūrio smėlynų tyrulių ir 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveinėse:

9.1. negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, vaikščiojama nenustatytose vietose;

9.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, statomi statiniai, vykdoma kita veikla, dėl kurios buveinė būtų fiziškai ardoma, keičiama, teršiama ar kitaip bloginama jos būklė;

9.3. negali būti įveisiamas miškas;

9.4. skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją.

IV. GĖLŲJŲ VANDENŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

10. 3130 Mažai mineralizuotų ežerų su būdmainių augalų bendrijomis, 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinėse:

10.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

10.2. vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

10.3. vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos, eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

10.4. negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys vandens telkiniuose;

10.5. negali būti žvejojama verslinės žvejybos įrankiais, išskyrus žvejybą statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 d. 3130 Mažai mineralizuotų ežerų su būdmainių augalų bendrijomis buveinėse;

10.6. negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis;

10.7. į ežerą negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

11. 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių ir aštrių bendrijomis buveinėse:

11.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

11.2. vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos, tręšiamos natūralios pievos;

11.3. negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys;

11.4. negali būti vykdoma verslinė žvejyba, išskyrus žvejybą statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos;

11.5. negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės–rugsėjo mėnesiais;

11.6. į ežerą negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

12. 3160 Natūralių distrofinių ežerų buveinėse:

12.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

12.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

12.3. negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys, vykdoma verslinė žvejyba;

12.4. negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis.

13. 3190 Gipso karsto ežerų buveinėse:

13.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, vandens cheminė sudėtis;

13.2. negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

13.3. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, kitaip ardoma buveinė;

13.4. vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos;

13.5. negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys vandens telkiniuose, vykdoma verslinė žvejyba;

13.6. negali būti keičiamas ežero vandens lygis, jeigu tokie darbai nesusiję su buveinės išsaugojimu;

13.7. į ežerą ar kitus hidrologiniais ryšiais su juo susijusius vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

14. 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis buveinėse:

14.1. negali būti naudojamas upės, jos intakų, maitinančių šaltinių arba požeminis vanduo, kitaip keičiamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinės būklę;

14.2. negali būti tiesinamos ir gilinamos saugomos upės atkarpos bei jos intakų vagos;

14.3. užliejamoje upės slėnio dalyje negali būti suariamos pievos, natūralios pievos paverčiamos kultūrinėmis, tręšiamos;

14.4. negali būti plynai kertamas miškas, augantis stačiuose (nuolydis didesnis kaip 15 laipsnių) upės pakrantės šlaituose;

14.5. vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, vandens telkinio apsaugos zonoje įrengiami naftos produktų, trąšų, kitokių cheminių medžiagų sandėliai ar aikštelės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

14.6. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

14.7. negali būti išleidžiami nutekamieji vandenys saugomoje upės atkarpoje ir aukščiau jos;

14.8. nuo birželio 15 d. iki spalio 1 d. ribojamas plaukiojimo savaeigėmis ar nesavaeigėmis plaukiojimo priemonėmis intensyvumas;

14.9. negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys.

15. 3270 Dumblingų upių pakrančių buveinėse:

15.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinama ir gilinama upės vaga, išskyrus Aplinkosaugos sąlygose vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms, patvirtintose aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. D1-23 (Žin., 2007, Nr. 7-295), nustatytus atvejus;

15.2. negali būti įrengiamos krantinės, statomi kiti statiniai, kurie keistų natūralų vandens lygį.

V. VIRŽYNŲ IR KRŪMYNŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

16. 4030 Viržynų, 5130 Kadagynų buveinėse:

16.1. negali būti įveisiamas miškas, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama ar kitaip keičiamos natūralios augalų bendrijos;

16.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos ar kitaip ardomos buveinės;

16.3. negali būti keičiamas hidrologinis režimas;

16.4. negali būti verslo tikslais skinamos kadagių uogos ar šakelės;

16.5. 5130 Kadagynų buveinėse skatinama ganyti gyvulius, šienauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu, o 4030 Viržynų ir 5130 Kadagynų buveinėse skatinama šalinti savaime plintančius nebūdingus buveinės rūšinei struktūrai medžius ir krūmus.

VI. PIEVŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

17. 6120 *Karbonatinių smėlynų smiltpievių, 6210 Stepinių pievų, 6230 *Rūšių turtingų briedgaurynų, 6270 *Rūšių turtingų smilgynų, 6410 Melvenynų, 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų buveinėse:

17.1. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

17.2. negali būti įveisiamas miškas ar sodinami pavieniai medžiai ir krūmai, keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, nupjaunami kupstai, suariami ar kitaip keičiami žolynai;

17.3. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai;

17.4. skatinama šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

18. 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveinėse:

18.1. negali būti įveisiamas miškas, sausinamos, suariamos pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, kalkinamas dirvožemis ar kitaip keičiamos natūralios pievos;

18.2. skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

VII. PELKIŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

19. 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7120 Degradavusių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7150 Plikų durpių saidrynų buveinėse:

19.1. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, sausinamas apypelkis, vykdoma kita veikla, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pakeistų hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

19.2. 100 metrų atstumu nuo pelkės negali būti plynai kertamas apypelkio miškas neįšalus gruntui;

19.3. į pelkę negali būti išleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

20. 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7210 *Žemapelkių su šakotosiomis ratainytėmis buveinėse:

20.1. negali būti intensyviai naudojami pelkę maitinančių šaltinių ir požeminiai vandenys;

20.2. negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

20.3. negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

20.4. negali būti tręšiama ir naudojami pesticidai teritorijose, hidrologiniais ryšiais susijusiose su saugoma buveine;

20.5. į pelkę ar su ja susijusius vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

21. 7220 *Šaltinių su besiformuojančiais tufais buveinėse:

21.1. negali būti intensyviai naudojami šaltinių ir požeminiai vandenys, keičiamas hidrologinis režimas;

21.2. negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

21.3. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai teritorijose, hidrologiniais ryšiais susijusiose su saugoma buveine.

22. 7230 Šarmingų žemapelkių buveinėse:

22.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas su pelke susijusiose teritorijose ir vandens telkiniuose, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

22.2. į susijusius su pelke vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys;

22.3. skatinama šienauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

VIII. ATODANGŲ IR OLŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

23. 8210 Karbonatinių uolienų atodangų, 8220 Silikatinių uolienų atodangų buveinėse:

23.1. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

23.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, vykdomi kiti darbai, galintys paskatinti eroziją;

23.3. negali būti lipama atodangomis ar kitaip mechaniškai ardomos buveinės.

24. 8310 Olų buveinėse:

24.1. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

24.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas.

IX. MIŠKŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

25. 9010 *Vakarų taigos, 9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9060 Spygliuočių miškų ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 9190 Sausų ąžuolynų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų, 91F0 Paupių guobynų, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse:

25.1. negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą);

25.2. 9010 *Vakarų taigos buveinėse negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną;

25.3. 9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų, 9190 Sausų ąžuolynų, 91F0 Paupių guobynų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė. Taip pat negali būti kertami brandūs plačialapių rūšių medžiai, šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens) mediena;

25.4. 9050 Žolių turtingų eglynų, 9060 Spygliuočių miškų ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėse, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė;

25.5. 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti sodinamas miškas išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose, mechaniškai ruošiamas kirtaviečių ir gaisraviečių dirvožemis;

25.6. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

25.7. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

25.8. negali būti tręšiama;

25.9. skatinama nenaudoti pesticidų;

25.10. skatinamos priemonės, skirtos būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir medynų vertikaliajai struktūrai palaikyti;

25.11. 9160 Skroblynuose galima iškirsti dalį eglių, augančių pirmajame arde.

26. 9070 Medžiais apaugusių ganyklų, 6530 *Miškapievių buveinėse:

26.1. negali būti suariamos ir sausinamos pievos bei ganyklos;

26.2. negali būti iškertami pavieniai medžiai ir krūmai, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, taip pat negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens plačialapių medžių) mediena;

26.3. negali būti įveisiamas miškas;

26.4. negali būti keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama;

26.5. skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

X. AUGALŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

27. Pūslėtųjų aldrūnių (*Aldrovanda vesiculosa*), lanksčiųjų plukenių (*Najas flexilis*) buveinėse:

27.1. negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiška žvejyba, išskyrus poledinę mėgėjišką žvejybą;

27.2. negali būti įveisiamos žuvys;

27.3. negali būti plaukiojama plaukiojimo priemonėmis;

27.4. negali būti įrengiami paplūdimiai.

28. Stačiųjų dirvuolių (*Agrimonia pilosa*), mažųjų varpenių (*Botrychium simplex*), smiltyninių gvazdikų (*Dianthus arenarius*) buveinėse:

28.1. negali būti įveisiamas miškas miško aikštėse;

28.2. negali būti suariama dirva, tręšiama;

28.3. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui;

28.4. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti;

28.5. skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją esamose retmėse, smėlynuose, miško aikštėse.

29. Plačialapių klumpaičių (*Cypripedium calceolus*) buveinėse:

29.1. ribojamas lankymasis nuo gegužės 20 d. iki birželio 20 dienos;

29.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui;

29.3. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti.

30. Dvilapių purvuolių (*Liparis loeselii*), pelkinių uolaskėlių (*Saxifraga hirculus*) buveinėse:

30.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

30.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

30.3. skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją.

31. Vėjalandžių šilagėlių (*Pulsatilla patens*) buveinėse:

31.1. negali būti įveisiamas miškas esamose retmėse, miško aikštėse, žemyniniuose smėlynuose, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

31.2. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti.

32. Plikažiedžių linlapių (*Thesium ebracteatum*) buveinėse:

32.1. negali būti įveisiamas miškas;

32.2. negali būti suariama dirva, tręšiama, įsėjamos kultūrinės žolės ar kitaip keičiamos natūralios pievos;

32.3. skatinama šienauti buveines.

33. Žvilgančiųjų riestūnių (*Hamatocaulis vernicosus*) buveinėse:

33.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas;

33.2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos.

34. Žaliųjų dvyndančių (*Dicranum viride*) buveinėse:

34.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas;

34.2. negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, išskyrus egles masinio kenkėjų išplitimo židiniuose, kai tokie darbai atliekami įšalus gruntui pirmaisiais po nudžiūvimo metais;

34.3. skatinama palaikyti būdingą medynų rūšinę sudėtį ir vertikaliąją struktūrą.

35. Žaliųjų sėmainių (*Buxbaumia viridis)* buveinėse:

35.1. negali būti šalinama stambi negyva spygliuočių mediena; vykdomi miško kirtimai, kitaip keičiama buveinė;

35.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas.

36. Pajūrinių linažolių (*Linaria loeselii)* buveinėse:

36.1. negali būti įveisiamas miškas;

36.2. negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais;

36.3. negali būti įrengiami paplūdimiai;

36.4. negali būti tvirtinamos kopos, išskyrus apsauginio kopagūbrio zonoje.

XI. ŽINDUOLIŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

37. Ūdrų (*Lutra lutra*) buveinėse:

37.1. negali būti tiesinamos upių ir upelių vagos, sausinamos buveinės;

37.2. negali būti medžiojama su spąstais;

37.3. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais;

37.4. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių;

37.5. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

37.6. skatinama nenaudoti trąšų ir pesticidų;

37.7. skatinama ekologiškai ūkininkauti vandens telkinių apsaugos zonose.

38. Lūšių (*Lynx lynx*) buveinėse:

38.1. nustatytose lūšių veisimosi vietose visus metus ribojamas žmonių lankymasis, miško kirtimai (išskyrus sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė, kitus būtinus sanitarinius kirtimus), kiškių ir stirnų medžiojimas, nemedžiojama su varovais ir šunimis;

38.2. skatinama koncentruoti miško kirtimų ir kitus miško darbus pagal laiką ir teritorijas, kad žvėrys būtų kuo mažiau trikdomi;

38.3. skatinama reguliuoti bešeimininkių šunų gausą;

38.4. skatinama riboti transporto eismą;

38.5. skatinama įgyvendinti biotechnines priemones, kurios padidintų kiškių ir stirnų gausą.

39. Europinių plačiaausių (*Barbastella barbastellus*) ir kūdrinių pelėausių (*Myotis dasycneme)* buveinėse:

39.1. negali būti išleidžiami į vandens telkinius nutekamieji vandenys;

39.2. saugomos ir kuriamos naujos gyvatvorės bei medžių juostos pakelėse ir laukuose;

39.3. negali būti iškertami drevėti medžiai;

39.4. negali būti vykdomi pastatų, kuriuose yra šikšnosparnių vasaros slėptuvių, remonto darbai balandžio–rugsėjo mėnesiais, jeigu tokiais darbais būtų sunaikinti šie gyvūnai, taip pat nurodytuoju laiku naudojamos šiuose pastatuose cheminės medienos apsaugos nuo kenkėjų priemonės;

39.5. negali būti vykdomi pastatų, kuriuose yra šikšnosparnių žiemaviečių, remonto darbai spalio–balandžio mėnesiais, taip pat nurodytuoju laiku kitaip trikdomi šiuose pastatuose žiemojantys šikšnosparniai;

39.6. pastatuose, kuriuose yra šikšnosparnių žiemaviečių ar vasaros slėptuvių, negali būti užkemšami plyšiai ir kitos landos, pro kurias šikšnosparniai patenka į žiemavietes ar vasaros slėptuves arba iš jų išskrenda;

39.7. pastatuose, kuriuose yra šikšnosparnių žiemaviečių, negali būti vykdomi darbai, galintys pakeisti žiemaviečių mikroklimato sąlygas taip, kad jos būtų netinkamos šiems gyvūnams žiemoti;

39.8. skatinama įrengti priemones, kad pastatuose žiemojantys šikšnosparniai (jų žiemavietės) būtų apsaugoti nuo trikdymo.

XII. ROPLIŲ IR VARLIAGYVIŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

40. Raudonpilvių kūmučių (*Bombina bombina)* buveinėse:

40.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

40.2. negali būti gilinami vandens telkiniai;

40.3. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai;

40.4. skatinama išsaugoti perspektyvias bebravietes ir šalinti dalį sumedėjusios augalijos vandens telkinių pakrantėse;

40.5. skatinama įrengti pralaidas, apsaugines tvoreles ir kitas apsaugos priemones automobilių keliuose, kur pastebėtos raudonpilvių kūmučių migracijos vietos.

41. Skiauterėtųjų tritonų (*Triturus cristatus)* buveinėse:

41.1. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai;

41.2. negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose;

41.3. negali būti šalinami kelmai ir išvirtę medžiai vandens telkinių pakrantėse;

41.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

41.5. skatinama iš dalies apželdinti vandens telkinių pakrantes arba retinti per tankią sumedėjusią augaliją;

41.6. skatinama įrengti dirbtinius vandens telkinius;

41.7. skatinama įrengti pralaidas, apsaugines tvoreles ir kitas apsaugos priemones automobilių keliuose, kur pastebėtos tritonų migracijos vietos;

41.8. skatinama atkurti pažeistą hidrologinį režimą.

42. Balinių vėžlių (*Emys orbicular*is) buveinėse:

42.1. negali būti įrengiami paplūdimiai, rengiami ilgiau kaip vieną dieną trunkantys masiniai renginiai;

42.2. negali būti plaukiojama kovo–liepos mėnesiais plaukiojimo priemonėmis vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai;

42.3. negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiška žvejyba vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai;

42.4. negali būti sausinamos buveinės;

42.5. skatinama šalinti dalį sumedėjusios augalijos vandens telkinių pakrantėse;

42.6. skatinama įrengti balinių vėžlių dėčių apsaugos nuo plėšrūnų priemones, įrengti pievas atviruose saulės įšildomuose vandens telkinių šlaituose, kur vėžliai deda kiaušinius;

42.7. skatinama įveisti balinius vėžlius tinkamose buveinėse.

XIII. ŽUVŲ IR NĖGIŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

43. Upinių nėgių (*Lampetra fluviatilis)*, mažųjų nėgių (*Lampetra planeri)* buveinėse:

43.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

43.2. upės nuotėkis negali būti sumažinamas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

43.3. negali būti statomos dirbtinės kliūtys nėgių migracijos keliuose;

43.4. negali būti gaudomi ir naudojami žvejybai kaip masalas nėgių jaunikliai (vingiliai);

43.5. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

43.6. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

43.7. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti;

43.8. skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose;

43.9. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 (Žin., 2006, Nr. 5-159), nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims.

44. Perpelių (*Alosa fallax)* buveinėse:

44.1. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

44.2. Nemuno deltoje negali būti vykdomi vagos gilinimo darbai perpelių neršto metu nuo gegužės 15 d. iki liepos 1 dienos;

44.3. negali būti statomos dirbtinės kliūtys perpelių migracijos keliuose;

44.4. negali būti vykdoma specializuota perpelių žvejyba;

44.5. negali būti žvejojama perpelių nerštavietėse verslinės žvejybos įrankiais nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos;

44.6. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis perpelių nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d., išskyrus mažąsias plaukiojimo priemones;

44.7. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

44.8. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

44.9. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti;

44.10. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims.

45. Lašišų *(Salmo salar)* buveinėse:

45.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

45.2. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

45.3. negali būti statomos dirbtinės kliūtys lašišų migracijos keliuose;

45.4. negali būti žvejojama spiningais nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d., taip pat plūdinėmis ar dugninėmis meškerėmis naudojant kaip masalą gyvas žuveles;

45.5. negali būti įveisiamos plėšriosios ir nevietinių rūšių žuvys;

45.6. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

45.7. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

45.8. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

45.9. skatinama dirbtinai veisti lašišas, naudojant tam žuvivaisos medžiagą, gautą iš to paties baseino lašišų populiacijos;

45.10. skatinama statyti žuvų pralaidas ir šalinti kliūtis jų migracijos keliuose;

45.11. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims.

46. Paprastųjų kirtiklių *(Cobitis taenia)* ir auksaspalvių kirtiklių (*Sabanejewia aurata*) buveinėse:

46.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

46.2. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

46.3. plėšriosios žuvys gali būti įveisiamos tik neviršijant Minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo, patvirtinto žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-354/D1-303 (Žin., 2010, Nr. 47-2270);

46.4. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

46.5. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

46.6. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

46.7. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims.

47. Salačių (*Aspius aspius)* buveinėse:

47.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

47.2. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio mėnesinio nuotėkio;

47.3. negali būti statomos dirbtinės kliūtys salačių migracijos keliuose;

47.4. negali būti gaudomi mažesni kaip 52 centimetrų salačiai;

47.5. negali būti gaudomi salačiai nerštavietėse nuo balandžio 20 d. iki gegužės 20 dienos;

47.6. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

47.7. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

47.8. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

47.9. skatinama šalinti kliūtis salačių migracijos keliuose, statyti žuvų pralaidas, saugoti salačių susitelkimo vietas ir nerštavietes;

47.10. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio ir karpinio tipo vandenims.

48. Kartuolių (*Rhodeus sericeus amarus*) buveinėse:

48.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

48.2. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

48.3. plėšriosios žuvys gali būti įveisiamos tik neviršijant Minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo;

48.4. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

48.5. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

48.6. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

48.7. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims.

49. Vijūnų (*Misgurnus fossilis*) buveinėse:

49.1. negali būti tiesinamos upelių vagos, valomi vandens telkiniai, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

49.2. plėšriosios žuvys gali būti įveisiamos tik neviršijant Minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo;

49.3. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

49.4. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

49.5. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

49.6. skatinama veisti vijūnus dirbtinai;

49.7. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų karpinio tipo vandenims.

50. Paprastųjų kūjagalvių (*Cottus gobio*) buveinėse:

50.1. negali būti tiesinamos upių vagos, vykdomi sausinimo darbai vandens telkinių apsaugos zonose;

50.2. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

50.3. plėšriosios žuvys gali būti įveisiamos tik neviršijant Minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo;

50.4. negali būti perkeliamos ar introdukuojamos nevietinių rūšių žuvys ir vėžiagyviai;

50.5. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

50.6. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

50.7. vandens telkinių apsaugos zonose skatinama ekologiškai ūkininkauti, nenaudoti trąšų ir pesticidų žemės ir miškų ūkyje;

50.8. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio tipo vandenims.

51. Ožkų (*Pelecus cultratus)* buveinėse:

51.1. upės nuotėkis negali būti sumažintas daugiau kaip 20 procentų vidutinio nuotėkio per mėnesį;

51.2. Nemuno deltoje negali būti vykdomi vagos gilinimo darbai ožkų neršto metu nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos;

51.3. negali būti statomos dirbtinės kliūtys ožkų migracijos keliuose;

51.4. negali būti gaudomos mažesnės kaip 30 centimetrų ožkos;

51.5. negali būti gaudomos ožkos nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos;

51.6. negali būti žvejojama ožkų nerštavietėse verslinės žvejybos įrankiais nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 dienos;

51.7. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis ožkų nerštavietėse nuo gegužės 15 d. iki liepos 15 d., išskyrus mažąsias plaukiojimo priemones;

51.8. skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius;

51.9. skatinama apželdinti vandens telkinių pakrantes;

51.10. skatinama įgyvendinti kitas priemones, gerinančias vandens kokybę iki Tarybos direktyvoje 78/659/EEB** nurodytų reikalavimų ir Paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veistis gėlavandenės žuvys, apsaugos reikalavimų apraše nustatytų vandens kokybės reikalavimų, keliamų lašišinio tipo vandenims.

XIV. BESTUBURIŲ GYVŪNŲ BUVEINIŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

52. Pleištinių skėčių *(Ophiogomphus cecilia*) buveinėse:

52.1. negali būti patvenkiamos upės, keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas;

52.2. skatinama šienauti vandens telkinių pakrantes.

53. Šarvuotųjų skėčių *(Leucorrhinia pectoralis)* buveinėse:

53.1. negali būti keičiamas vandens telkinių hidrologinis režimas, vandens telkinių negalima valyti ar keisti kranto linijos;

53.2. skatinama reguliuoti vandens telkinių pakrančių užžėlimą medžiais ir krūmais.

54. Kraujalakinių melsvių (*Maculinea teleius*), auksuotųjų šaškyčių (*Euphydryas aurinia*) buveinėse:

54.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

54.2. negali būti suariamos natūralios pievos, tręšiama, įveisiamas miškas;

54.3. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai arčiau kaip 150–200 metrų iki buveinės;

54.4. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius pievose (1 hektaro plote – 0,5 sutartinio gyvulio);

54.5. skatinama šienauti mozaikiniu būdu vėlyvuoju laikotarpiu (rugpjūčio mėnesį) saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu;

54.6. skatinama šalinti plintančią sumedėjusią augaliją.

55. Baltmargių šaškyčių (*Hypodryas maturna*) buveinėse:

55.1. negali būti vykdomi sausinimo darbai;

55.2. ribojami plyni kirtimai Nf, Ld, Lf, Ud, Uf augavietėse;

55.3. negali būti įveisiamas miškas miško pievose ir aikštėse;

55.4. skatinama atkurti mišką uosynais;

55.5. skatinama šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus miško pievose ir aikštėse;

55.6. skatinama palikti dalį plynų kirtaviečių savaiminiam atžėlimui.

56. Didžiųjų auksinukų (*Lycaena dispar*) buveinėse:

56.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

56.2. negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai arčiau kaip 150–200 metrų iki buveinės;

56.3. skatinama šienauti ir šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus paupių pievose.

57. Šiaurinių auksinukų (*Lycaena helle*) buveinėse:

57.1. negali būti vykdomi sausinimo darbai;

57.2. negali būti suariamos pievos, tręšiama, įveisiamas miškas;

57.3. skatinama pievose šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus;

57.4. skatinama šienauti pievas mozaikiniu būdu kas antri metai, rugpjūčio mėnesį.

58. Manerheimo grybinukų (*Oxyporus mannerheimii*) buveinėse skatinama palikti negyvos medienos.

59. Šneiderio kirmvabalių (*Boros schneideri*) buveinėse:

59.1. skatinama palikti neiškirstas džiūvančias ir sausas su žieve pušis;

59.2. skatinama palikti 1 hektare plyno kirtimo ne mažiau kaip 8–10 sausų su žieve pušų ir ne mažiau kaip 4–5 žalias, fizinio poveikio susilpnintas pušis.

60. Niūriaspalvių auksavabalių (*Osmoderma eremita*) buveinėse:

60.1. negali būti iškertami seni drevėti ir džiūvantys medžiai, ypač ąžuolai;

60.2. skatinama palikti nenukirstus nusilpusius, pažeistus brandžius lapuočių medžius;

60.3. skatinama palikti nepašalintus išvirtusius senus lapuočius medžius.

61. Plačiųjų dusių (*Dytiscus latissimus*) ir dvijuosčių nendriadusių (*Graphoderus bilineatus*) buveinėse:

61.1. vandens telkinio pakrantėse negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės;

61.2. negali būti naudojami pesticidai ir trąšos arčiau kaip 100 metrų atstumu iki vandens telkinio;

61.3. negali būti ardoma paklotė, viršutinis dirvos sluoksnis ir naikinama vandens augalija vandens telkinių pakrantėse;

61.4. negali būti keičiamas natūralus vandens lygis;

61.5. plačiųjų dusių buveinėse negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės mažesnės kaip 40 milimetrų;

61.6. skatinama išsaugoti kaip potencialias vabalų žiemavietes mažus išdžiūvančius vandens telkinius, esančius aplink nuolatinį vandens telkinį, ir įrengti naujus;

61.7. skatinama ekologiškai ūkininkauti vandens telkinių apsaugos zonose.

62. Purpurinių plokščiavabalių (*Cucujus cinnaberinus*) buveinėse:

62.1. negali būti iškertami seni ąžuolai ir guobiniai medžiai;

62.2. skatinama palikti nenukirstų ne mažiau kaip 50 procentų brandžių, pažeistų ir nudžiūvusių lapuočių medžių;

62.3. skatinama palikti nepašalintus senus išvirtusius lapuočius medžius.

63. Ovaliųjų geldučių (*Unio crassus)* buveinėse:

63.1. negali būti patvenkiamos upės;

63.2. skatinama reguliuoti bebrų gausą;

63.3. ribojamas vandens turizmas, stovyklaviečių įrengimas greta buveinių.

64. Pūstųjų suktenių (*Vertigo moulinsiana)*, keturdančių suktenių (*Vertigo geyeri*) buveinėse:

64.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas;

64.2. negali būti naudojami pesticidai ir trąšos;

64.3. skatinama mažinti šienavimo intensyvumą;

64.4. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją.

65. Mažųjų suktenių *(Vertigo angustior*) buveinėse:

65.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas;

65.2. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

_____

Bendrųjų buveinių ar paukščių
apsaugai svarbių teritorijų nuostatų
2 priedas

BENDRŲJŲ PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ APSAUGOS IR TVARKYMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žymėjimas raidėmis (a), (b) arba (c) prie Bendrųjų paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų aprašo (toliau – Aprašas) atitinkamo punkto rodo, kad reikalavimas taikomas tik tam tikrose ekologinę svarbą paukščiams turinčiose teritorijos dalyse, pavyzdžiui, veisimosi, nakvynės, intensyvių migracijų, maitinimosi ar kitose vietose. Reikalavimai, prie kurių nėra nurodyta, kokioje teritorijos dalyje jie galioja, taikomi visoje paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje.

2. Jūriniai ereliai, ereliai žuvininkai, juodieji gandrai, uralinės pelėdos ir didieji apuokai šių paukščių apsaugai svarbiose teritorijose saugomi nustačius tikslią jų lizdų (veisimosi) vietą ir kitas zonas apie jas. Atsižvelgiant į perinčių paukščių apskaitos duomenis, kiekvienai miško masyve perinčiai jūrinių erelių, erelių žuvininkų, juodųjų gandrų, uralinių pelėdų ar didžiųjų apuokų porai tinkamiausiuose perėti medynuose papildomai skiriamos 2 potencialios veisimosi vietos, kuriose jau yra šių paukščių atsarginių lizdų arba gali būti įrengta dirbtinių lizdaviečių. Ši informacija apie skirtas veisimosi vietas ir zonas apie jas pažymima saugomos teritorijos steigimo dokumentuose, saugomų teritorijų tvarkymo planuose, miškų inventorizacijos medynų planuose arba vidinės miškotvarkos projektuose.

3. Kitoms Aprašo 2 punkte nenurodytoms miškuose gyvenančių plėšriųjų paukščių rūšims taikomas toks reikalavimas: atsižvelgiant į perinčių paukščių apskaitos duomenis, konkrečiame miško masyve kiekvienai perinčiai šių paukščių porai tinkamiausiuose perėti medynuose skiriama po 2 veisimosi vietas (įskaitant ir žinomas lizdavietes). Informacija apie skirtas veisimosi vietas ir zonas apie jas pažymima saugomos teritorijos steigimo dokumentuose, saugomų teritorijų tvarkymo planuose, miškų inventorizacijos medynų planuose arba vidinės miškotvarkos projektuose.

4. Nustatant skirtų veisimosi vietų ir kitų zonų apie jas ribas, siektina, kad jos sutaptų su miško sklypų ar gamtinėmis ribomis. Šiuo atveju leidžiama nukrypti ne daugiau kaip 30 procentų nuo nurodytų atstumų ar plotų.

5. Paukščių apsaugai svarbiose teritorijose skatinama diegti gamtotvarkos planuose ir kituose saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

II. GLOBALIAI NYKSTANČIŲ PAUKŠČIŲ RŪŠIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

6. Mažųjų žąsų (*Anser erythropus*) sankaupų vietose:

6.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

6.2. negali būti įrengiamos paukščių baidymo priemonės;

6.3. negali būti įveisiamas miškas;

6.4. skatinama šienauti pievas ir ganyti gyvulius.

7. Sibirinių gagų (*Polysticta stelleri*) sankaupų vietose:

7.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

7.2. negali būti statomi nauji viršvandeniniai statiniai priekrantės zonoje, jeigu tai pablogintų buveinių būklę;

7.3. negali būti tvarkomas jūros dugnas, jeigu tai pablogintų buveinių būklę;

7.4. negali būti žvejojama gruodžio–balandžio mėnesiais statomaisiais tinklais, kurių akutės 50 milimetrų ir didesnės, išskyrus atvejus, kai nurodyto akytumo tinklai nuleidžiami į tokį gylį, kad atstumas nuo viršutinės tinklo ribos iki vandens paviršiaus būtų ne mažesnis kaip 15 metrų.

8. Rudžių (*Aythya nyroca*) veisimosi vietų apsaugai svarbiose teritorijose:

8.1. negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis;

8.2. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

8.3. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais nuo ledo ištirpimo iki rugsėjo 1 dienos;

8.4. ribojamas lankymasis nuo ledo ištirpimo iki rugsėjo 1 d. (a);

8.5. negali būti stovyklaujama nuo kovo 1 d. iki spalio 1 d. vandens telkinio apsaugos zonoje, išskyrus nustatytas rekreacines zonas (b);

8.6. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų perėjimui ir maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

8.7. skatinama reguliuoti kanadinių audinių, kranklių gausą;

8.8. skatinama šalinti šiurkščiąją viršvandeninę augaliją, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos – perėti tinkami vandens telkinio viršvandeninės augalijos sąžalynai ir 300 metrų pločio atviro vandens juosta apie juos.

2. (b) – maitinimosi vietos – kita vandens telkinio dalis ir iki 300 metrų pločio sausumos juosta apie telkinį.

9. Rudžių (*Aythya nyroca*) sankaupų vietose:

9.1. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais balandžio ir rugpjūčio–rugsėjo mėnesiais;

9.2. negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis.

10. Didžiųjų erelių rėksnių (*Aquila clanga*) apsaugai svarbiose teritorijose:

10.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

10.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

10.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

10.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

10.5. skatinama reguliuoti kranklių ir kiaunių gausą;

10.6. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą;

10.7. skatinama didinti pievų ir ganyklų plotą (c);

10.8. skatinama ekologiškai ūkininkauti (c);

10.9. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (a), (b);

10.10. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote skatinama palikti ne mažiau kaip 15 medžių (pirmenybė teikiama plačiašakiams kietiesiems lapuočiams ar pušims);

10.11. skatinama riboti transporto eismą balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

10.12. skatinama nenaudoti pesticidų.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 100 metrų spinduliu apie užimtą erelių rėksnių lizdą. Šioms teritorijoms priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 3–5 hektarų medynai, tinkamiausi lizdams sukti. Kiekvienai erelių rėksnių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 100 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

3. (c) – kiti gretimi su veisimosi vieta medynai ir iki 1 kilometro pločio atviro kraštovaizdžio pamiškių juosta – svarbios erelių maitinimosi vietos.

11. Griežlių (*Crex crex*) apsaugai svarbiose teritorijose:

11.1. pievos ir ganyklos negali būti paverčiamos ariama žeme;

11.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

11.3. negali būti įveisiamas miškas;

11.4. skatinama atkurti nusausintų biotopų hidrologinį režimą;

11.5. skatinama ekologiškai ūkininkauti;

11.6. skatinama taikyti ekologiškas šienavimo technologijas (šienavimas nuo lauko vidurio linijos, baidytuvų naudojimas);

11.7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių, pilkųjų varnų gausą;

11.8. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

11.9. skatinama nenaudoti pesticidų;

11.10. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (1 hektaro plote 1 sutartinis gyvulys (toliau – SG/ha) ir šienauti rankiniu būdu;

11.11. skatinama pradėti šienauti tik po liepos 1 dienos;

11.12. skatinama pradėti ganyti gyvulius ne anksčiau kaip birželio 15 dieną.

12. Stulgių (*Gallinago media*) apsaugai svarbiose teritorijose:

12.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

12.2. negali būti lankomasi su šunimis balandžio–birželio mėnesiais;

12.3. negali būti įveisiamas miškas;

12.4. skatinama atkurti nusausintų biotopų hidrologinį režimą;

12.5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

12.6. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių ir pilkųjų varnų gausą;

12.7. skatinama pradėti šienauti po liepos 15 dienos;

12.8. skatinama nenaudoti pesticidų;

12.9. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (SG/ha) ir šienauti rankiniu būdu;

12.10. skatinama pradėti ganyti gyvulius po birželio 15 d. ir nepalikti gyvulių ganyklose per naktį.

13. Meldinių nendrinukių (*Acrocephalus paludicola*) apsaugai svarbiose teritorijose:

13.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

13.2. negali būti įveisiamas miškas;

13.3. skatinama atkurti pažeistą hidrologinį režimą, jeigu dėl to pagausėtų tinkamų buveinių ar (ir) pagerėtų jų kokybė;

13.4. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių, pilkųjų varnų gausą;

13.5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

13.6. skatinama nenaudoti pesticidų;

13.7. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (SG/ha), šienauti rankiniu būdu;

13.8. skatinama pradėti ganyti gyvulius ar šienauti po liepos 20 dienos.

III. MIGRUOJANČIŲ VANDENS IR PELKIŲ PAUKŠČIŲ SANKAUPŲ VIETŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

14. Rudakaklių narų (*Gavia stellata*), juodakaklių narų (*Gavia arctica*), laibasnapių narūnėlių (*Uria aalge*), alkų (*Alca torda*), mažųjų dančiasnapių (*Mergus albellus*), didžiųjų dančiasnapių (*Mergus merganser*), žilųjų ančių (*Aythya marila*), ledinių ančių (*Clangula hyemalis*), nuodėgulių (*Melanitta fusca*), klykuolių (*Bucephala clangula*) sankaupų vietose:

14.1. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės 50 milimetrų ir didesnės, Baltijos jūroje gruodžio–balandžio mėnesiais, Kuršių mariose rugsėjo–kovo mėnesiais, Nemuno deltos vandens telkiniuose rugsėjo–spalio ir kovo–balandžio mėnesiais (šis reikalavimas netaikomas, kai nurodyto akytumo tinklai Baltijos jūroje nuleidžiami į tokį gylį, kad atstumas nuo viršutinės tinklo ribos iki vandens paviršiaus būtų ne mažesnis kaip 15 metrų, arba visais atvejais, kai nurodytais tinklais žvejojama po ledu);

14.2. negali būti tvarkomas jūros dugnas, vykdomi grunto gramzdinimo darbai (išskyrus paplūdimių maitinimą smėliu) ar kitaip transformuojamos buveinės, jeigu tai pablogintų jų būklę;

14.3. skatinama diegti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

15. Ausuotųjų kragų (*Podiceps cristatus*) ir raguotųjų kragų (*Podiceps auritus*) sankaupų vietose:

15.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

15.2. negali būti introdukuojamos naujos hidrobiontų rūšys;

15.3. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis rugpjūčio–spalio mėnesiais ir žvejyba statomaisiais tinklais balandžio–gegužės ir rugpjūčio–spalio mėnesiais (reikalavimas taikomas tik kontinentinėje dalyje esančiose ausuotųjų kragų sankaupų vietose);

15.4. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės 50 milimetrų ir didesnės, gruodžio–kovo mėnesiais, išskyrus atvejus, kai nurodyto akytumo tinklai nuleidžiami į tokį gylį, kad atstumas nuo viršutinės tinklo ribos iki vandens paviršiaus būtų ne mažesnis kaip 15 metrų (reikalavimas taikomas tik Baltijos jūroje esančiose ausuotųjų kragų sankaupų vietose).

16. Baltųjų garnių (*Egretta alba*) ir juodųjų gandrų (*Ciconia nigra*) sankaupų vietose:

16.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

16.2. negali būti įveisiamas miškas;

16.3. ribojama mėgėjiška žvejyba;

16.4. skatinama diegti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

17. Mažųjų gulbių (*Cygnus bewickii*), gulbių nebylių (*Cygnus olor*) ir gulbių giesmininkių (*Cygnus cygnus*) sankaupų vietose:

17.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

17.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis kovo–balandžio ir rugsėjo–spalio mėnesiais;

17.3. negali būti keičiamas vandens lygio reguliavimo grafikas ir intensyvumas;

17.4. skatinama ekologiškai ūkininkauti.

18. Želmeninių žąsų (*Anser fabalis*), baltakakčių žąsų (*Anser albifrons*), pilkųjų žąsų (*Anser anser*) ir baltaskruosčių berniklių (*Branta leucopsis*) sankaupų vietose:

18.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

18.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis kovo–balandžio ir rugsėjo–spalio mėnesiais (ribojimai netaikomi motorinėmis plaukiojimo priemonėmis į žvejybos vietas plaukiantiems arba grįžtantiems iš jų žvejams verslininkams) (a);

18.3. negali būti keičiamas esamas hidrologinis režimas;

18.4. negali būti įveisiamas miškas;

18.5. skatinama taikyti priemones, kurios sulaikytų potvynio vandenį užliejamose pievose (a);

18.6. skatinama formuoti atviras ne mažesnes kaip 100 hektarų pievas (b).

Pastabos: 1. (a) – nakvynės vietos.

2. (b) – maitinimosi vietos.

19. Cyplių (*Anas penelope*) sankaupų vietose:

19.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

19.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas.

20. Pilkųjų ančių (*Anas strepera*), rudagalvių kryklių (*Anas crecca*), smailiauodegių ančių (*Anas acuta*), šaukštasnapių ančių (*Anas clypeata*) sankaupų vietose:

20.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

20.2. negali būti stovyklaujama balandžio–gegužės ir rugsėjo–spalio mėnesiais, išskyrus nustatytas rekreacines teritorijas;

20.3. negali būti įveisiamas miškas;

20.4. negali būti keičiamas esamas hidrologinis režimas, jeigu tai pablogintų buveinių būklę;

20.5. skatinama šienauti užliejamas pievas ir ganyti jose gyvulius palaikant tinkamą buveinių būklę;

20.6. skatinama taikyti priemones, kurios sulaikytų potvynio vandenį užliejamose pievose.

21. Rudagalvių ančių (*Aythya ferina*), didžiųjų ančių (*Anas platyrhynchos*), dryžgalvių kryklių (*Anas querquedula*) ir kuoduotųjų ančių (*Aythya fuligula*) sankaupų vietose:

21.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

21.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis rugpjūčio–spalio mėnesiais (ribojimai netaikomi motorinėmis plaukiojimo priemonėmis į žvejybos vietas plaukiantiems arba grįžtantiems iš jų žvejams verslininkams) (a);

21.3. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais rugsėjo–spalio mėnesiais (a);

21.4. skatinama diegti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

Pastaba. (a) – svarbiausios ančių poilsio vietos.

22. Laukių (*Fulica atra*) sankaupų vietose:

22.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

22.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis rugpjūčio–spalio mėnesiais (ribojimas netaikomas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis į žvejybos vietas plaukiantiems arba grįžtantiems iš jų žvejams verslininkams);

22.3. negali būti žvejojama statomaisiais tinklais rugpjūčio–spalio mėnesiais;

22.4. negali būti introdukuojamos naujos hidrobiontų rūšys.

23. Gervių (*Grus grus*) sankaupų vietose:

23.1. negali būti įveisiamas miškas (a);

23.2. negali būti baidomi paukščiai ar įrengiamos juos baidančios priemonės (b);

23.3. ribojamas lankymasis rugsėjo–spalio ir kovo–balandžio mėnesiais, išskyrus lankymąsi vykdant įprastinius žemės ar miškų ūkio darbus;

23.4. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

23.5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres (a);

23.6. skatinama ekologiškai ūkininkauti (b).

Pastabos: 1. (a) – gervių nakvynės vietos.

2. (b) – gervių maitinimosi vietos.

24. Jūrinių sėjikų (*Pluvialis squatarola*) ir dirvinių sėjikų (*Pluvialis apricaria*) sankaupų vietose:

24.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

24.2. ribojamas lankymasis rugsėjo–spalio mėnesiais, išskyrus lankymąsi vykdant įprastinius žemės ar žuvininkystės ūkio darbus;

24.3. negali būti įveisiamas miškas.

25. Gaidukų (*Philomachus pugnax*), pempių (*Vanellus vanellus*), smiltinukų (*Calidris alba*), mažųjų bėgikų (*Calidris minuta*), Teminko bėgikų (*Calidris temminckii*), juodkrūčių bėgikų (*Calidris alpina*), laplandinių griciukų (*Limosa lapponica*), paprastųjų griciukų (*Limosa limosa*), didžiųjų kuolingų (*Numenius arquata*), tamsiųjų tilvikų (*Tringa erythropus*), raudonkojų tulikų (*Tringa totanus*), žaliakojų tulikų (*Tringa nebularia*), tikučių (*Tringa glareola*) sankaupų vietose:

25.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

25.2. negali būti keičiamas susiformavęs hidrologinis režimas;

25.3. negali būti įveisiamas miškas;

25.4. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

25.5. skatinama taikyti priemones, kurios sulaikytų potvynio vandenį užliejamose pievose;

25.6. skatinama ekologiškai ūkininkauti užtikrinant atvirų pievų palaikymą.

26. Mažųjų kirų (*Larus minutus*), paprastųjų kirų (*Larus canus*), balnotųjų kirų (*Larus marinus*) sankaupų vietose skatinama diegti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

27. Plėšriųjų žuvėdrų (*Sterna caspia*), upinių žuvėdrų (*Sterna hirundo*), mažųjų žuvėdrų (*Sterna albifrons*) sankaupų vietose:

27.1. ribojamas lankymasis liepos–rugsėjo mėnesiais (a);

27.2. skatinama diegti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas ūkininkavimo formas, palaikančias tinkamą buveinių būklę.

Pastaba. (a) – poilsio vietos, atviros vandens telkinių salos.

28. Juodųjų žuvėdrų (*Chlidonias niger*) ir baltaskruosčių žuvėdrų (*Chlidonias hibridus*) sankaupų vietose skatinama ūkininkauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytu būdu, palaikančiu tinkamą buveinių būklę.

IV. VANDENS IR PELKIŲ PAUKŠČIŲ SANKAUPŲ VIETŲ (IŠSKYRUS BALTIJOS JŪRĄ IR KURŠIŲ MARIAS), KURIOSE REGULIARIAI BŪNA NE MAŽIAU KAIP 20 000 MIGRUOJANČIŲ VANDENS IR PELKIŲ PAUKŠČIŲ, APSAUGA IR TVARKYMAS

29. Paukščių, priklausančių kraginių (*Podicipediformes*), gandrinių (*Ciconiiformes*), antinių (žąsinių) (*Anseriformes*), gervinių (*Gruiformes*) ir sėjikinių (*Charadriiformes*) paukščių būriams, sankaupų vietose:

29.1. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai;

29.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis vandens plaukiojimo priemonėmis, žvejyba statomaisiais tinklais rugpjūčio–spalio mėnesiais.

V. PAUKŠČIŲ MIGRACIJOS SRAUTŲ SUSILIEJIMO VIETŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

30. Migruojančių paukščių, priklausančių plėšriųjų (*Accipitriformes*), sakalinių (*Falconiformes*), gervinių (*Gruiformes*) ir žvirblinių (*Passeriformes*) paukščių būriams, srautų susiliejimo vietose:

30.1. negali būti statomi aukštesni kaip 30 metrų statiniai;

30.2. negali būti keičiama kraštovaizdžio struktūra;

30.3. tamsiuoju paros metu negali būti paliekami neapšviesti esami aukštesni kaip 30 metrų statiniai;

30.4. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, palaikančias tinkamą buveinių, skirtų paukščiams maitintis migracijos ir poilsio metu, būklę.

VI. PERINČIŲ PAUKŠČIŲ POPULIACIJŲ APSAUGAI SVARBIŲ VIETŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

31. Juodakaklių narų (*Gavia arctica*) apsaugai svarbiose teritorijose:

31.1. ribojamas lankymasis nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d. (a);

31.2. negali būti statomi statiniai, nesusiję su saugomos teritorijos steigimo tikslais, plečiama infrastruktūra (b);

31.3. skatinama vykdyti priemones, apsaugančias nuo užžėlimo sumedėjusia augalija, bei kitas tinkamų buveinių ir perėjimo vietų gamtotvarkos priemones;

31.4. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, kanadinių audinių, kranklių ir pilkųjų varnų gausą;

31.5. skatinama įrengti dirbtinius plaustelius lizdams sukti, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, vandens telkinys.

2. (b) – maitinimosi vietos, 200 metrų pločio sausumos juosta apie vandens telkinį.

32. Didžiųjų baublių (*Botaurus stellaris*), mažųjų baublių (*Ixobrychus minutus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

32.1. negali būti kertamos nendrės (a);

32.2. ribojamas lankymasis viršvandeninės augalijos sąžalynuose nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d. (a);

32.3. ribojamas plaukiojimas motorinėmis ir burinėmis plaukiojimo priemonėmis (b);

32.4. negali būti stovyklaujama nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d., išskyrus nustatytas rekreacines zonas (b);

32.5. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

32.6. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

32.7. negali būti įveisiamas miškas;

32.8. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, kanadinių audinių, kranklių, pilkųjų varnų gausą.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, vandens telkinio viršvandeninės augalijos sąžalynai.

2. (b) – maitinimosi vietos, vandens telkinio atviri vandenys ir 100 metrų pločio sausumos juosta prie veisimosi vietų.

33. Juodųjų gandrų (*Ciconia nigra*) apsaugai svarbiose teritorijose:

33.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

33.2. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

33.3. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša kovo–liepos mėnesiais (a), (b);

33.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

33.5. skatinama atkurti ankstesnių melioracijos darbų pažeistą hidrologinį režimą (c);

33.6. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

33.7. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

33.8. skatinama sukurti ir išsaugoti perspektyvias bebravietes saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytais atvejais;

33.9. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote skatinama palikti ne mažiau kaip 15 medžių (pirmenybė teikiama plačiašakiams kietiesiems lapuočiams ar pušims).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 200 metrų spinduliu apie užimtą juodųjų gandrų lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 10–15 hektarų medynai, tinkamiausi lizdams sukti arba dirbtiniams lizdams iškelti. Kiekvienai juodųjų gandrų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 3 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 300 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

3. (c) – kiti medynai ir pamiškių šlapžemės – svarbios gandrų maitinimosi vietos.

34. Baltųjų gandrų (*Ciconia ciconia*) apsaugai svarbiose teritorijose:

34.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

34.2. skatinama ekologiškai ūkininkauti;

34.3. skatinama įrengti naujus nedidelius vandens telkinius ir atkurti sunaikintus;

34.4. skatinama genėti lizdinius medžius;

34.5. skatinama įrengti lizdams sukti tinkamas vietas, iškelti platformas lizdams;

34.6. skatinama nenaudoti pesticidų.

35. Gulbių giesmininkių (*Cygnus cygnus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

35.1. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis;

35.2. negali būti medžiojami vandens ir pelkių paukščiai, išskyrus didžiųjų kormoranų gausos reguliavimą žuvininkystės tvenkiniuose;

35.3. ribojamas lankymasis teritorijoje nuo ledo ištirpimo iki liepos 1 d. (a), išskyrus lankymąsi vykdant įprastinius žemės ir žuvininkystės ūkio darbus (a);

35.4. negali būti stovyklaujama kovo–liepos mėnesiais (b);

35.5. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

35.6. negali būti įveisiamas miškas (b);

35.7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, kanadinių audinių, kranklių gausą, riboti mėgėjišką žvejybą.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, vandens telkinio viršvandeninės augalijos sąžalynai ir 200 metrų pločio atviro vandens juosta apie juos.

2. (b) – kita vandens telkinio dalis ir iki 200 metrų pločio sausumos juosta apie vandens telkinį.

36. Jūrinių erelių (*Haliaeetus albicilla*) veisimosi vietų apsaugai svarbiose teritorijose:

36.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

36.2. negali būti vykdomi kirtimai ir medienos ruoša vasario–liepos mėnesiais (a), (b);

36.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

36.4. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote turi būti paliekama ne mažiau kaip 15 medžių (pirmenybė teikiama plačiašakiams kietiesiems lapuočiams ar pušims) (a), (b);

36.5. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (a);

36.6. skatinama riboti transporto eismą kovo–liepos mėnesiais (a), (b);

36.7. skatinama ekologiškai ūkininkauti (c);

36.8. skatinama maitinti jūrinius erelius žiemą (c).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 150 metrų spinduliu apie užimtą jūrinių erelių lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 5–7 hektarų medynai, tinkamiausi lizdams sukti arba dirbtiniams lizdams iškelti. Kiekvienai jūrinių erelių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 3 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 300 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

3. (c) – kiti medynai ir gretimos atviros vietovės, svarbios erelių maitinimosi vietos, neįtrauktos į (a) ir (b) zonas.

37. Vapsvaėdžių (*Pernis apivorus*), juodųjų peslių (*Milvus migrans*), rudųjų peslių (*Milvus milvus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

37.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

37.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša balandžio–rugpjūčio mėnesiais (a), (b);

37.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

37.4. skatinama reguliuoti kiaunių ir kranklių gausą;

37.5. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

37.6. skatinama įgyvendinti priemones, gausinančias vapsvų ir kamanių;

37.7. skatinama nenaudoti pesticidų;

37.8. skatinama riboti transporto eismą balandžio–rugpjūčio mėnesiais (a), (b).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 100 metrų spinduliu apie užimtą vapsvaėdžių arba juodųjų peslių lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 3–5 hektarų medynai, tinkamiausi lizdams sukti. Kiekvienai vapsvaėdžių arba juodųjų peslių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 100 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

38. Nendrinių lingių (*Circus aeruginosus*), pievinių lingių (*Circus pygargus*), javinių lingių (*Circus cyaneus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

38.1. negali būti suariamos pievos ir ganyklos;

38.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

38.3. negali būti kertamos nendrės (a);

38.4. negali būti įveisiamas miškas;

38.5. skatinama šalinti dalį sumedėjusios augalijos, kad jos plotai sudarytų ne daugiau kaip 30 procentų teritorijos sausumos ploto (b);

38.6. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, kanadinių audinių ir kranklių gausą;

38.7. skatinama ekologiškai ūkininkauti (b);

38.8. skatinama įrengti naujus nedidelius vandens telkinius ir atkurti sunaikintus;

38.9. skatinama sukurti ir išsaugoti perspektyvias bebravietes saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nurodytais atvejais;

38.10. skatinama nenaudoti pesticidų.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, šlapžemių augalijos sąžalynai.

2. (b) – maitinimosi vietos, atviri vandenys (tik nendrinėms lingėms) ir gretimos atviro kraštovaizdžio teritorijos.

,,39. Mažųjų erelių rėksnių (*Aquila pomarina*) apsaugai svarbiose teritorijose:

39.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

39.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

39.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

39.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

39.5. skatinama reguliuoti kranklių ir kiaunių gausą;

39.6. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą;

39.7. skatinama didinti pievų ir ganyklų plotą (c);

39.8. skatinama ekologiškai ūkininkauti (c);

39.9. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (a), (b);

39.10. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote skatinama palikti ne mažiau kaip 15 medžių (pirmenybė teikiama plačiašakiams kietiesiems lapuočiams ar pušims);

39.11. skatinama riboti transporto eismą balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

39.12. skatinama nenaudoti pesticidų.

Pastabos:

1. (a) – veisimosi vietos teritorija 150 metrų spinduliu apie mažųjų erelių rėksnių lizdą (informacija apie saugomų paukščių rūšių radavietes kaupiama Saugomų rūšių informacinėje sistemoje).

2. (b) – 150 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

3. (c) – kiti gretimi su veisimosi vieta medynai ir iki 1 kilometro pločio atviro kraštovaizdžio pamiškių juosta – svarbios erelių maitinimosi vietos.

Punkto pakeitimai:
Nr. 245, 2014-03-19, paskelbta TAR 2014-03-21, i. k. 2014-03385

40. Erelių žuvininkų (*Pandion haliaetus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

40.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

40.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

40.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

40.4. skatinama reguliuoti kranklių gausą;

40.5. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

40.6. skatinama riboti transporto eismą balandžio–liepos mėnesiais (a), (b);

40.7. skatinama vykdyti priemones, palaikančias esamą medynų rūšinę sudėtį (b);

40.8. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote skatinama palikti ne mažiau kaip 15 medžių (pirmenybė teikiama plačiašakėms pušims).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 200 metrų spinduliu apie erelių žuvininkų užimtą lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 10–15 hektarų medynai, tinkamiausi lizdams sukti arba dirbtiniams lizdams iškelti. Kiekvienai erelių žuvininkų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 3 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 300 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

41. Startsakalių (*Falco columbarius*) apsaugai svarbiose teritorijose:

41.1. miškas negali būti kertamas plynai (a);

41.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša kovo–liepos mėnesiais (b);

41.3. skatinama reguliuoti kranklių ir kiaunių gausą;

41.4. skatinama įrengti dirbtinius lizdus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (a);

41.5. skatinama riboti transporto eismą kovo–liepos mėnesiais;

41.6. skatinama vykdyti priemones, palaikančias esamą medynų rūšinę sudėtį.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 50 metrų spinduliu apie startsakalių užimtą lizdą. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 1 hektaro medynai, tinkamiausi lizdams sukti. Kiekvienai startsakalių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su užimtu lizdu.

2. (b) – 100 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietą.

42. Jerubių (*Bonasa bonasia*) apsaugai svarbiose teritorijose:

42.1. negali būti veisiami svetimžemiai medžiai ir krūmai;

42.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

42.3. skatinama tobulinti ūkininkavimo sistemą, kad senesni kaip 30 metų mišrieji medynai su beržais ir eglėmis (ne mažiau kaip po 2 dalis medyno sudėties) sudarytų ne mažiau kaip 20 procentų, o medynai su tankiu ornitochorinių krūmų traku – ne mažiau kaip 30 procentų visos jerubių apsaugai svarbios teritorijos ploto ir joje būtų pasiskirstę tolygiai;

42.4. skatinama reguliuoti kranklių, kiaunių, šernų, lapių ir mangutų gausą;

42.5. skatinama sodinti ornitochorinius krūmus;

42.6. skatinama nenaudoti pesticidų.

43. Tetervinų (*Tetrao tetrix*) apsaugai svarbiose teritorijose:

43.1. negali būti vykdomi miškų ūkio darbai kovo–balandžio mėnesiais (a);

43.2. negali būti įveisiamas miškas, išskyrus mišką kirtavietėse (a);

43.3. negali būti veisiami svetimžemiai medžiai ir krūmai;

43.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

43.5. negali būti stovyklaujama vasario–liepos mėnesiais (b);

43.6. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją, paliekant ne didesnį kaip 0,1 glaudumą (a);

43.7. skatinama įgyvendinti priemones, skatinančias viržynų susidarymą mineraliniame dirvožemyje ne žemės ūkio plotuose (a);

43.8. skatinama deginti kirtimo atliekas plynose kirtavietėse nerenkant jų į krūvas, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (b);

43.9. skatinama tobulinti ūkininkavimo sistemą, kad senesnių kaip 30 metų grynųjų ar mišriųjų, retų ir vidutinio retumo (skalsumas iki 0,7) beržynų ploto dalis sudarytų ne mažiau kaip 30 procentų visų medynų (b);

43.10. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių gausą;

43.11. skatinama kurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę;

43.12. skatinama įrengti gastrolitų lesyklas;

43.13. skatinama riboti transporto eismą kovo–balandžio mėnesiais (a), (b);

43.14. skatinama nenaudoti pesticidų.

Pastabos: 1. (a) – tuokvietės, atviros ar pusiau atviros vietos, kuriose vyksta tetervinų tuoktuvės.

2. (b) – veisimosi, maitinimosi, žiemojimo vietos, 300–800 metrų pločio teritorijos juosta apie tuokvietes.

3. Jeigu tuokvietės susiformavusios plynose kirtavietėse, pastovių tuokviečių vietos neatrenkamos, o tetervinų apsaugai svarbioje teritorijoje taikoma tokia miškų ūkio sistema, kad bet kuriuo metu teritorijoje būtų ne mažiau kaip trys ne senesnės kaip 3 metų, didesnės kaip 4 hektarų

kirtavietės, jeigu tai neprieštarauja Pagrindinių miško kirtimų taisyklėms. Tokiose kirtavietėse turi būti laikomasi kitų tetervinų tuokvietėms (a) nustatytų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų.

44. Kurtinių (*Tetrao urogallus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

44.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

44.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–rugpjūčio mėnesiais (a), (b);

44.3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

44.4. negali būti stovyklaujama vasario–rugpjūčio mėnesiais (a), (b);

44.5. miškas negali būti kertamas plynai didesnėmis kaip 2 hektarų biržėmis (b);

44.6. negali būti važinėjama automobiliais vasario–gegužės mėnesiais (a);

44.7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių gausą;

44.8. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę;

44.9. skatinama formuoti grynuosius arba mišriuosius pušynus (pušų – daugiau kaip 7 dalys) su puskrūmių ardu ir retu traku (b);

44.10. skatinama įrengti kurtiniams prieinamų gastrolitų lesyklas, jeigu tai numatoma saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat mineralizuoti kvartalines ir priešgaisrines juostas;

44.11. skatinama formuoti ne tankesnius kaip 0,6 skalsumo medynus su mikroaikštėmis (b);

44.12. skatinama aptverti tvoromis vertingiausias tuokvietes;

44.13. skatinama nenaudoti pesticidų.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, tuokvietės.

2. (b) – maitinimosi vietos, ne siauresnės kaip 300 metrų juostos apie tuokvietes.

45. Švygždų (*Porzana porzana*) apsaugai svarbiose teritorijose:

45.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

45.2. negali būti įveisiamas miškas;

45.3. skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų, kanadinių audinių, kranklių ir pilkųjų varnų gausą;

45.4. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę ir jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

45.5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

45.6. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (SG/ha);

45.7. skatinama pradėti ganyti gyvulius ar šienauti po liepos 1 dienos.

46. Plovinių vištelių (*Porzana parva*) apsaugai svarbiose teritorijose:

46.1. negali būti kertamos nendrės;

46.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

46.3. negali būti įveisiamas miškas;

46.4. skatinama reguliuoti mangutų, kanadinių audinių ir pilkųjų varnų gausą.

47. Gervių (*Grus grus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

47.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša kovo–liepos mėnesiais užmirkusiose ir pelkinėse augavietėse;

47.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

47.3. skatinama formuoti ne tankesnius kaip 0,6 skalsumo medynus užmirkusiuose ir pelkiniuose dirvožemiuose;

47.4. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę ar pagausintų jas;

47.5. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų ir kranklių gausą;

47.6. skatinama išsaugoti perspektyvias bebravietes saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nurodytais atvejais;

47.7. skatinama reguliuoti stovyklavimą kovo–liepos mėnesiais prie gervių veisimosi buveinių.

48. Avocečių (*Recurvirostra avosetta*) apsaugai svarbiose teritorijose:

48.1. ribojamas lankymasis balandžio–birželio mėnesiais (a);

48.2. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis balandžio–birželio mėnesiais (b);

48.3. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

48.4. negali būti stovyklaujama balandžio–birželio mėnesiais (b);

48.5. negali būti įveisiamas miškas;

48.6. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres (a);

48.7. skatinama reguliuoti kanadinių audinių, kranklių, pilkųjų varnų, šarkų, lapių, mangutų gausą;

48.8. skatinama formuoti dirbtines smėlio saleles.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, lėkštos ir atviros vandens telkinių salos.

2. (b) – iki 200 metrų pločio sausumos ir (ar) vandens juosta apie veisimosi vietas.

49. Dirvinių sėjikų (*Pluvialis apricaria*), tikučių (*Tringa glareola*) apsaugai svarbiose teritorijose:

49.1. ribojamas lankymasis kovo–birželio mėnesiais, išskyrus lankymąsi vykdant įprastinius žemės ar žuvininkystės ūkio darbus;

49.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

49.3. negali būti įveisiamas miškas;

49.4. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

49.5. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę;

49.6. skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų, kranklių, pilkųjų varnų gausą;

49.7. skatinama sukurti ir išsaugoti perspektyvias bebravietes saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nurodytais atvejais.

50. Gaidukų (*Philomachus pugnax*), juodkrūčių bėgikų (*Calidris alpina schinzii*) apsaugai svarbiose teritorijose:

50.1. pievos ir ganyklos negali būti paverčiamos ariama žeme;

50.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

50.3. negali būti įveisiamas miškas;

50.4. skatinama atkurti nusausintų biotopų hidrologinį režimą;

50.5. skatinama ekologiškai ūkininkauti;

50.6. skatinama taikyti ekologiškas šienavimo technologijas (šienavimas nuo lauko vidurio linijos, baidytuvų naudojimas);

50.7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių gausą;

50.8. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres;

50.9. skatinama nenaudoti pesticidų;

50.10. skatinama ekstensyviai ganyti gyvulius (SG/ha) ir šienauti rankiniu būdu;

50.11. skatinama pradėti šienauti ne anksčiau kaip liepos 1 dieną;

50.12. skatinama pradėti ganyti gyvulius ne anksčiau kaip birželio 15 dieną.

51. Upinių žuvėdrų (*Sterna hirundo*), mažųjų žuvėdrų (*Sterna albifrons*) apsaugai svarbiose teritorijose:

51.1. ribojamas lankymasis balandžio–liepos mėnesiais (mažųjų žuvėdrų apsaugai svarbiose teritorijose – gegužės–liepos mėnesiais) (a);

51.2. ribojami laivybos kelių tvarkymo darbai nuo gegužės 1 d. iki rugpjūčio 1 dienos;

51.3. ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis (b);

51.4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

51.5. salos ar vandens telkinių pakrantės negali būti apželdintos medžiais ar krūmais;

51.6. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir nendres (a);

51.7. skatinama reguliuoti kanadinių audinių, lapių, mangutų, kranklių, pilkųjų varnų gausą;

51.8. skatinama įrengti dirbtines saleles ir plaustus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, lėkštos ir atviros, smėlingos vandens telkinių salos.

2. (b) – 100–1000 metrų pločio vandens ir (ar) sausumos juosta apie veisimosi vietas.

52. Baltaskruosčių žuvėdrų (*Chlidonias hybridus*), juodųjų žuvėdrų (*Chlidonias niger*), mažųjų kirų (*Larus minutus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

52.1. ribojamas plaukiojimas plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais;

52.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

52.3. negali būti vykdomi vandens telkinio dugno tvarkymo darbai, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

52.4. skatinama reguliuoti kanadinių audinių, mangutų, kranklių, pilkųjų varnų gausą.

53. Didžiųjų apuokų (*Bubo bubo*) apsaugai svarbiose teritorijose:

53.1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

53.2. negali būti medžiojama sausio–birželio mėnesiais (a), (b);

53.3. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša sausio–birželio mėnesiais (a), (b);

53.4. negali būti važinėjama automobiliais sausio–birželio mėnesiais (a), (b);

53.5. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

53.6. skatinama reguliuoti šernų, lapių, mangutų gausą.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, teritorija 200 metrų spinduliu apie žinomą didžiųjų apuokų lizdavietę. Šiai teritorijai priskiriami ir kiti kompaktiški maždaug 12–15 hektarų medynai, tinkamiausi jaunikliams perėti ir auginti. Kiekvienai didžiųjų apuokų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 3 veisimosi vietas, įskaitant veisimosi vietą su lizdu.

2. (b) – 300 metrų pločio teritorijos juosta apie veisimosi vietas.

54. Uralinių pelėdų (*Strix uralensis*) apsaugai svarbiose teritorijose:

54.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–gegužės mėnesiais (a);

54.2. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

54.3. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);

54.4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

54.5. skatinama įrengti dirbtines lizdavietes, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

54.6. skatinama formuoti tinkamos amžiaus struktūros medynus, kad brandžių medynų plotas sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų viso šių paukščių apsaugai svarbios teritorijos ploto;

54.7. skatinama riboti transporto eismą vasario–gegužės mėnesiais (a).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, tinkamiausios perėti ir jaunikliams auginti vietos, kompaktiški 3–5 hektarų tinkamų perėti medynų fragmentai. Kiekvienai uralinių pelėdų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 3 veisimosi vietas.

2. (b) – maitinimosi vietos, gretimos veisimosi vietų teritorijos 500–1 000 metrų spinduliu apie veisimosi vietą.

55. Lutučių (*Aegolius funereus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

55.1. negali būti vykdomi plyni pagrindiniai miško kirtimai (a);

55.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–gegužės mėnesiais (a);

55.3. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);

55.4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

55.5. skatinama iškelti inkilus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

55.6. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų viso šių paukščių apsaugai svarbios teritorijos ploto;

55.7. skatinama riboti transporto eismą vasario–gegužės mėnesiais (a).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi vietos, tinkamiausios perėti, ir jauniklių auginimo vietos – kompaktiški 3–5 hektarų tinkamų perėti medynų fragmentai. Kiekvienai lutučių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas.

2. (b) – maitinimosi vietos, gretimos veisimosi vietų teritorijos 500–1 000 metrų spinduliu apie veisimosi vietą.

56. Žvirblinių pelėdų (*Glaucidium passerinum*) apsaugai svarbiose teritorijose:

56.1. negali būti vykdomi plyni pagrindiniai miško kirtimai (a);

56.2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–gegužės mėnesiais (a);

56.3. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);

56.4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

56.5. skatinama iškelti inkilus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

56.6. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų, iš kurių eglynai sudarytų ne mažiau kaip 20 procentų;

56.7. skatinama riboti transporto eismą vasario–gegužės mėnesiais (a).

Pastabos: 1. (a) – veisimosi, taip pat tinkamiausios perėti ir jauniklių auginimo vietos – kompaktiški 1–3 hektarų tinkamų perėti medynų fragmentai. Kiekvienai žvirblinių pelėdų porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas.

2. (b) – maitinimosi vietos, gretimos veisimosi vietos 300–500 metrų spinduliu apie veisimosi vietą.

57. Balinių pelėdų (*Asio flammeus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

57.1. pievos ir ganyklos negali būti paverčiamos ariama žeme;

57.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

57.3. negali būti stovyklaujama kovo–liepos mėnesiais, išskyrus nustatytas rekreacines teritorijas;

57.4. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją ir (ar) nendres;

57.5. skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų, kanadinių audinių, pilkųjų varnų, kranklių gausą;

57.6. skatinama pradėti ganyti gyvulius ir šienauti po birželio 15 dienos.

58. Lėlių (*Caprimulgus europaeus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

58.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir kiti darbai, kurių metu mechaniškai ardomas dirvožemis lėlių perėjimo vietose (retmės, kiti reti medynai, kurių skalsumas 0,6 ir mažesnis, miško aikštės), nuo gegužės 15 d. iki rugpjūčio 15 dienos;

58.2. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis lėlių perėjimo vietose (retmės, kiti reti medynai, kurių skalsumas 0,6 ir mažesnis, miško aikštės);

58.3. negali būti mineralizuojamos priešgaisrinės juostos po gegužės 15 dienos;

58.4. negali būti įveisiamas miškas esamose retmėse, aikštėse, smėlynuose;

58.5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją, savaime plintančią retmėse, aikštėse ir smėlynuose, kirtaviečių plotus išdėstyti taip, kad tolygiai išsidėsčiusios atviros vietos sudarytų ne mažiau kaip 2 procentus teritorijos;

58.6. skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų, kranklių gausą;

58.7. skatinama palikti kirtavietes savaiminiam atžėlimui;

58.8. skatinama išdeginti miško paklotę 10 procentų kirtaviečių ploto;

58.9. skatinama nenaudoti pesticidų;

58.10. skatinama riboti transporto eismą natūralaus grunto keliais nuo gegužės 15 d. iki rugpjūčio 15 dienos;

58.11. skatinama veisti mišrius medynus.

59. Tulžių (*Alcedo atthis*) apsaugai svarbiose teritorijose:

59.1. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

59.2. negali būti stovyklaujama kovo–rugpjūčio mėnesiais, išskyrus nustatytas rekreacines zonas;

59.3. negali būti apsodinami eroduojantys vandens telkinių krantai;

59.4. skatinama taikyti krantų tvarkymo priemones, kad ne mažiau kaip 50 procentų atodangų ir stačių krantų būtų atviri;

59.5. skatinama reguliuoti kanadinių audinių gausą;

59.6. skatinama įrengti dirbtinius urvelius potencialiose veisimosi vietose.

60. Žalvarnių (*Coracias garrulus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

60.1. negali būti stovyklaujama gegužės–liepos mėnesiais, išskyrus nustatytas rekreacines teritorijas (a);

60.2. negali būti kertami drevėti, uoksiniai medžiai, nudžiūvę storesni kaip 30 centimetrų (1,3 metro aukštyje) medžiai, išskyrus masiškai liemenų kenkėjų pažeistas egles ir nudžiūvusių medžių kirtimą nustatytose rekreacinėse teritorijose (a);

60.3. negali būti kertamas miškas plynai (a);

60.4. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);

60.5. skatinama reguliuoti bešeimininkių kačių ir kiaunių gausą;

60.6. skatinama ekologiškai ūkininkauti, plėtoti gyvulininkystę (b);

60.7. skatinama iškelti inkilus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

60.8. skatinama išdeginti dalį paklotės plynose kirtavietėse, paliekant kirtavietes savaiminiam atžėlimui;

60.9. skatinama vykdyti priemones, palaikančias esamą medynų rūšinę sudėtį.

Pastabos: 1. (a) – veisimosi ir maitinimosi vietos, 200 metrų pločio medynų juostos pamiškėse.

2. (b) – iki 1 kilometro pločio juosta apie veisimosi ir maitinimosi vietas.

61. Pilkųjų meletų (*Picus canus*), vidutinių genių (*Dendrocopos medius*), baltnugarių genių (*Dendrocopos leucotos*) ir tripirščių genių (*Picoides tridactylus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

61.1. negali būti vykdomi pagrindiniai, einamieji miško kirtimai balandžio–birželio mėnesiais;

61.2. negali būti kertami pavieniai brandūs ir perbrendę ąžuolai, jeigu po kirtimo 1 hektare jų liktų mažiau kaip 15 (tik vidutiniams geniams svarbiose teritorijose);

61.3. paprastųjų ąžuolų medynų plotas negali būti mažinamas (tik vidutiniams geniams svarbiose teritorijose);

61.4. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 20 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių ar stuobrių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis);

61.5. ribojami sanitariniai kirtimai;

61.6. skatinama reguliuoti kiaunių gausą ir globoti skruzdėlynus;

61.7. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje sudarytų ne mažiau kaip 20 procentų, o medynų, kuriuose pagrindiniai kirtimai apskritai nenumatomi, bendras plotas – ne mažiau kaip 2 procentus viso ploto;

61.8. skatinama pagrindinius kirtimus vykdyti atrankiniais kirtimais ir formuoti įvairiaamžius mišrius su ąžuolais (tripirščių genių apsaugai svarbiose teritorijose – su eglėmis) medynus.

62. Juodųjų meletų (*Dryocopus martius*) apsaugai svarbiose teritorijose:

62.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša kovo–liepos mėnesiais;

62.2. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis);

62.3. negali būti iškertami uoksiniai, drevėti ir nudžiūvę medžiai, išskyrus masiškai liemenų kenkėjų pažeistas egles ir nudžiūvusius medžius nustatytose rekreacinėse teritorijose;

62.4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą ir globoti skruzdėlynus.

63. Lygučių (*Lullula arborea*) apsaugai svarbiose teritorijose:

63.1. negali būti vykdomi miško kirtimai kovo–liepos mėnesiais jaunuolynuose iki 20 metų;

63.2. negali būti apsodinamos mišku esamos retmės, aikštės;

63.3. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją savaime užželiančiose retmėse, aikštėse ir smėlynuose, kirtaviečių plotus išdėstyti taip, kad atviros vietos kiekviename 100 hektarų lygučių apsaugai svarbios teritorijos sudarytų ne mažiau kaip 2 hektarus;

63.4. skatinama reguliuoti šernų, lapių, kiaunių, mangutų, bešeimininkių kačių ir šunų gausą;

63.5. skatinama palikti biržes savaiminiam atžėlimui;

63.6. skatinama kirsti mišką didesnėmis kaip 4 hektarų biržėmis;

63.7. skatinama nenaudoti pesticidų.

64. Dirvoninių kalviukų (*Anthus campestris*) apsaugai svarbiose teritorijose:

64.1. negali būti įveisiamas miškas;

64.2. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją, kad atvirose erdvėse fragmentiškai išsidėsčiusi sumedėjusi augalija užimtų ne daugiau kaip 5 procentus teritorijos, o atviri be žolinės augalijos dirvų plotai – ne mažiau kaip 2 procentus teritorijos ir būtų tolygiai pasiskirstę;

64.3. skatinama reguliuoti bešeimininkių kačių ir šunų, lapių, mangutų, šernų ir kiaunių gausą;

64.4. skatinama nenaudoti pesticidų.

65. Mėlyngurklių (*Luscinia svecica*), raibųjų devynbalsių (*Sylvia nisoria*), paprastųjų medšarkių (*Lanius collurio*) apsaugai svarbiose teritorijose:

65.1. negali būti kertama sumedėjusi augalija gegužės–liepos mėnesiais;

65.2. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

65.3. negali būti įveisiamas miškas;

65.4. skatinama reguliuoti kiaunių, mangutų, bešeimininkių kačių, kanadinių audinių, pilkųjų varnų gausą;

65.5. skatinama ekstensyviai ganyti ir ekologiškai ūkininkauti.

66. Mažųjų musinukių (*Ficedula parva*) apsaugai svarbiose teritorijose:

66.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša gegužės–liepos mėnesiais pribrėstančiuose ir brandžiuose medynuose;

66.2. negali būti kertami nudžiūvę lapuočiai medžiai, išskyrus vėjavartas ir vėjalaužas, ligų ir kenkėjų šviežiai užpultus medžius;

66.3. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo lapuočių medžių (pirmenybė teikiama uoksiniams medžiams; paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis);

66.4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

66.5. skatinama formuoti laikinas, didesnes kaip 40 hektarų kompaktiškos formos medynų grupes, kurias sudarytų 0,6 ir didesnio skalsumo pribrėstantys ir senesni medynai. Ūkininkauti taip,

kad šios laikinosios grupės sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų visos mažųjų musinukių apsaugai svarbios teritorijos. Rekomenduojama formuoti lapuočių su eglėmis ir eglių su lapuočiais medynus;

66.6. skatinama nenaudoti pesticidų.

67. Sodinių startų (*Emberiza hortulana*) apsaugai svarbiose teritorijose:

67.1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša gegužės–birželio mėnesiais (a);

67.2. negali būti įveisiamas miškas žemės ūkio paskirties žemėje;

67.3. skatinama vykdyti priemones, palaikančias palankią kraštovaizdžio struktūrą;

67.4. skatinama ekologiškai ūkininkauti;

67.5. skatinama reguliuoti kiaunių, bešeimininkių kačių, lapių, mangutų, pilkųjų varnų, šarkų ir kovų gausą;

67.6. skatinama nenaudoti pesticidų;

67.7. skatinama vykdyti priemones, palaikančias esamą medynų rūšinę sudėtį.

Pastaba. (a) – veisimosi vietos – tinkamiausios sodinėms startoms perėti vietos, kurioms skiriama apie 20 procentų sodinių startų apsaugai svarbios teritorijos.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 380, 2006-04-19, Žin., 2006, Nr. 44-1606 (2006-04-22), i. k. 1061100NUTA00000380
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 276 "Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

2.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 614, 2011-05-25, Žin., 2011, Nr. 67-3171 (2011-06-02), i. k. 1111100NUTA00000614
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 276 "Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas
Nr. 245, 2014-03-19, paskelbta TAR 2014-03-21, i. k. 2014-03385
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo